

Sygn. akt IIW 1940/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Giżycku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodnicząca – SSR Bożena Makowczenko

Protokolant – Oksana Mądra

w obecności oskarżyciela: -----

po rozpoznaniu w dniu 09 maja 2016 roku sprawy

S. G.

syna A. i T. z d. L.

ur. (...) w m. T.

obwinionego o to, że: Od dnia 14.05.2015 roku do dnia 20.10.2015 roku w miejscowości M. nie wskazał osoby, której w dniu 19.04.2015 roku o godzinie 16:22:28 w miejscowości S., Gmina M.(...) powierzył do kierowania pojazdem marki T. o numerach rejestracyjnych (...). Kierujący tym pojazdem jadąc z prędkością 75 km/h przekroczył dozwoloną prędkość o 25 km/h.

tj. o czyn z art. 96§3 kw w zw. z art. 78 ust. 4 i 5

ustawy Prawo o ruchu drogowym

1. Obwinionego **S. G.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tą zmianą, iż za datę jego popełnienia przyjmuje dzień 22.05.2015 r. i za to na podstawie art. 96§3 kw w zw. z art. 24§1 i 3 kw skazuje go na karę grzywny w wysokości 200,00 (dwieście) złotych.
2. Zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30,00 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty i obciąża go pozostałymi kosztami procesu w wysokości 100,00 (sto) złotych.

Sygn. akt II W 1940/15

UZASADNIENIE

W wyniku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 kwietnia 2015r. o godzinie 16.22 w miejscowości S. urządzenie fotoradar typu M. (...) zarejestrowało pojazd marki T. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca przekroczył prędkość o 25 km/h jadąc z prędkością 75 km/h.

Z danych ewidencyjnych będących w posiadaniu oskarżyciela publicznego wynikało, że właścicielem pojazdu jest (...) Spółka Jawna w P.. Z kolei, z informacji spółki wynikało, że przedmiotowy pojazd sprzedany został obwinionemu S. G. na dowód czego złożono kserokopie faktury sprzedaży, z której wynikało, że w dniu 16 marca 2015r. pojazd ten sprzedany został obwinionemu.

W związku z powyższym, w dniu 19 kwietnia 2015r. wystosowano do obwinionego wezwanie do wskazania w terminie 7 dni komu w dniu zarejestrowania wykroczenia powierzony został przedmiotowy pojazd do użytkowania. Przywołano w wezwaniu treść art.96§3 kw oraz art.129b ustawy prawo o ruchu drogowym.

Wezwanie to dotarło do adresata w dniu 14 maja 2015r. Obwiniony nie zareagował na wezwanie w związku z czym w piśmie z dnia 14 lipca 2015r. postawiono obwinionemu zarzut popełnienia wykroczenia z art.96§3 kw.

Dopiero w odpowiedzi na to pismo obwiniony w piśmie skierowanym do straży z dnia 30 lipca 2015r. wniósł o dostarczenie mu zdjęcia z zarejestrowanego wykroczenia z wyraźnym wizerunkiem kierowcy, kopii dokumentów zezwalających na rozstawienie sprzętu pomiarowego, zezwolenie od miejscowego Komendanta Policji i zezwolenie od Głównego Inspektora Transportu Drogowego oraz analizę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego na odcinku 500 m w obu kierunkach od danego miejsca obejmująca wypadki, które wydarzyły się w tym miejscu w ciągu ostatnich 3 lat, do których doszło z powodu nadmiernej prędkości.

W piśmie z dnia 12 sierpnia 2015r. wystosowanym do obwinionego komendant straży podał, iż straż nie posiada zdjęcia przedstawiającego kierowcę a wysłana fotografia jest jedyną jaką straż posiada. Nadto podano, iż w wezwaniu znajduje się dokładny opis wykroczenia a pojazd jest uwidoczniony w sposób dostateczny.

W odpowiedzi na to pismo obwiniony w piśmie z dnia 10 września 2015r. wskazał, iż nie posiada ewidencji trasy pojazdu z miesiąca maja 2015r. a dostarczone zdjęcie nie pomaga we wskazaniu kierującego pojazdem. Wniósł obwiniony o wyjaśnienie dlaczego fotoradar stały nie widnieje na stronie internetowej (...), która udostępnia listę legalnych fotoradarów wraz z ich numerami seryjnymi oraz świadectwami legalizacji.

W swoim kolejnym piśmie, z dnia 29 września 2015r. obwiniony powtórzył, iż nie posiada ewidencji trasy pojazdu i nie jest w stanie wskazać kierowcy. Nadto zarzucił, iż co prawda straż została zaliczona do podmiotów uprawnionych do żądania wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie ale nie oznacza to przyznania straży uprawnienia oskarżyciela publicznego.

Nadto obwiniony zaznaczył, iż osobną okolicznością wykluczającą go od zarzutu z art.96§3 kw jest brak pouczenia go prawach świadka, od którego żąda się zeznań. Obwiniony powołał się tu na art.183kpk mający zastosowanie w sprawach o wykroczenia co powoduje, że wykluczone jest stosowanie art.17§3 kpw a więc karanie wzywanych z art.96§3kw i występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego albowiem gdy świadek korzysta z wymienionych w przepisach kodeksu praw nie ma mowy o wykroczeniu i jego ujawnieniu. Nie ulega też, zdaniem obwinionego, wątpliwości, że strona nie uznawana za podejrzaną może składać wiążące oświadczenie woli tylko jako świadek. Natomiast, gdy jest uznawana za osobę podejrzaną, korzysta z prawa do odmowy wyjaśnień i taka odmowa nie jest wykroczeniem.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

Wydruk z raportu (k.1,3), wezwanie (k. 2,5), kopia faktury (k. 3), pismo straży (k.9), dane obwinionego (k.20), pismo obwinionego (k. 10,14,18), kopia świadectwa legalizacji ponownej (k. 13), notatka urzędowa (k.21).

Obwiniony S. G. na wyznaczoną w dniu 9 maja 2016r. rozprawę nie stawił się obwiniony będąc o niej prawidłowo powiadomiony.

Wobec powyższego, na podstawie art.67§3 kpw , rozprawę wobec obwinionego przeprowadzono zaocznie.

Nadesłane przez obwinionego pisemne wyjaśnienia Sąd odczytał na podstawie art.67§3 kpw.

Obwiniony podał w nich, że chciał pomóc we wskazaniu kierującego pojazdem. Poprosił o czytelne zdjęcie z wizerunkiem kierującego celem zidentyfikowania i wskazania kierującego lecz takiego zdjęcia nie dostał. Jego zaś

prośby o wyjaśnienia szeregu wątpliwości pozostawały bez odpowiedzi. Zarzucił, że wykroczenie uległo przedawnieniu a pojazd marki T. o nr rejestracyjnym (...) w dniu 22 maja 2015r. nie był użytkowany na polskich drogach.

W przekonaniu Sądu zgromadzony w sprawie materiał wskazuje na to, iż swoim zachowaniem obwiniony S. G. wypełnił znamiona wykroczenia z art.96§3kw.

Zgodnie z nim karze grzywny podlega ten kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Obowiązek takiego wskazania wynika wprost z brzmienia art. 78 ust.4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Z akt sprawy wynika, iż w dniu 19 kwietnia 2015r. to obwiniony był właścicielem i użytkownikiem pojazdu marki T. o numerach rejestracyjnych (...). Faktu tego nie kwestionował sam obwiniony. A zatem zasadnym było, zdaniem Sądu, wystosowanie do obwinionego wezwania do udzielenia odpowiedzi na zadane pytanie.

To zatem obwiniony obowiązany był do udzielenia odpowiedzi na zapytanie straży komu tego dnia powierzył do kierowania swój pojazd. Informacji takiej jednak nie udzielił. Także w swoich dwóch pismach kierowanych do straży żądanej informacji obwiniony nie przekazał ograniczając się do podniesienia zarzutu o braku fotografii kierowcy oraz kwestii braku umieszczenia fotoradaru na stronie internetowej (...) czy kwestii bezpieczeństwa na drogach i związku ilości wypadków drogowych z przekroczeniem prędkości.

Także w swych pisemnych wyjaśnieniach nadesłanych na rozprawę obwiniony nie podał żadnej okoliczności, która usprawiedliwiałaby takie zachowanie obwinionego lub też wskazywałaby na przesłanki powodujące, iż zachowanie obwinionego było usprawiedliwione.

Wskazać w tym miejscu należy, iż zachowanie sprawcze wykroczenia art. 96 § 3 k.w. może polegać na odmowie wskazania osoby, której został powierzony pojazd, wskazaniu osoby bądź kręgu osób w sposób uniemożliwiający ustalenie konkretnego użytkownika pojazdu w oznaczonym czasie, udzielenie odpowiedzi wymijającej bądź zasłonięcie się niepamięcią. Zaniechanie udzielenia odpowiedzi w ocenie Sądu również wyczerpuje znamię nie udzielenia odpowiedzi (podobnie - Ryszard A. S.: Wykroczenia drogowe, Lex 2011).

Obwiniony, zdaniem Sądu, w taki właśnie jak opisany wyżej sposób zareagował na wezwanie Straży. Nie udzielił straży żadnej informacji o jakiej mowa była w wezwaniu.

Odnosząc się natomiast do podnoszonych w pismach obwinionego argumentów i zarzutów przypomnieć w tym miejscu należy, iż Straż Gminna jest organem, który może żądać od właściciela lub posiadacza pojazdu komu pojazd ten został przez niego powierzony w oznaczonym czasie a nadto, może występować z wnioskiem o ukaranie do Sądu w sytuacji gdy uzna, że doszło do popełnienia wykroczenia z art.96§3kw.

Już w wyniku nowelizacji ustawy Prawo o ruchu drogowym dokonanej ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw [(Dz. U. Nr 225, poz. 1466)] strażnicy gminni (miejscy) w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego zyskali upoważnienie do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie (art. 129b ust. 7 p.r.d.).

Kwestię tę ostatecznie rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 30 września 2014 r. wydanej w sprawie **IKZP 16/14**, stwierdzając mianowicie, że:

„Na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 395 ze zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie

ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń”.

Obecnie zatem straż gminna ma uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., przewidującego odpowiedzialność za nie wskazanie, wbrew obowiązkowi, na żądanie uprawnionego organu, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Sięgając do normatywnej treści przepisu art.96§3 kw wskazać należy, że sankcjonuje on naruszenie obowiązku wskazania przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Jako, że jest to wykroczenie indywidualne jego sprawcami mogą być tylko osoby, na których ciąży prawny obowiązek. Osoby te zostały określone w art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 t.j.), w którym wymieniono właściciela i posiadacza pojazdu.

Z dniem wejścia w życie opisanej wyżej nowelizacji tj. z dniem 31 grudnia 2010 r. - wolą ustawodawcy - zachowanie polegające na nie wskazaniu przez właściciela lub posiadacza pojazdu, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzony pojazd do kierowania lub używania w okolicznościach, o których mowa w art. 78 ust. 4 p.r.d. kwalifikuje się jako wypełniająca znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

W obecnym stanie prawnym nie budzi zatem najmniejszych wątpliwości, iż strażnicy gminni (miejscy) na podstawie art. 129b ust. 3 pkt 7 p.r.d. w zw. z art. 129b ust. 2 pkt 2 lit. a p.r.d. są upoważnieni, w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego, między innymi wobec uczestnika ruchu naruszającego przepisy o zatrzymaniu lub postoju pojazdów, do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie oraz, co za tym idzie, do wykonywania funkcji oskarżyciela publicznego w tych sprawach.

Wystosowanie takiego wezwania, zgodnie z regułami opisanymi w art.78ust. 4 ustawy Prawa o ruchu drogowym, nie kształtuje w żadnym razie jakiegokolwiek roli procesowej osoby, do której zapytanie to jest wysłane. Następuje to w trakcie czynności prowadzonych przez Straż a które to czynności leżą w kompetencjach straży. Rzeczą oczywistą jest, iż do zadań straży gminnych lub miejskich należy między innymi ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych i czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym (art.11 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych). W sytuacji zatem gdy – w ramach uprawnień wynikających z art. 129b ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym a szczególności z uprawnienia wynikającego z art.129bust.4 a mianowicie uprawnień do dokonywania na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz drogach krajowych w obszarze zabudowanym, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego z użyciem przenośnych albo zainstalowanych w pojeździe urządzeń rejestrujących w oznakowanym miejscu i określonym czasie, uzgodnionymi z właściwym miejscowo komendantem powiatowym (miejskim) lub Komendantem Stołecznym Policji – straż ujawni wykroczenie drogowe i zarejestruje je, uprawniona jest do prowadzenia czynności wyjaśniających mających na celu ujawnienie sprawcy danego wykroczenia. Służy temu między innymi uprawnienie wynikające z art.78ust.4 ustawy a mianowicie możliwość żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzony pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Osoba zapytana w tej sytuacji nie występuje tu ani w roli świadka ani też w roli obwinionego. Jej obowiązkiem jest udzielenie informacji zgodnie z tym zapytaniem jako, że taki obowiązek wynika wprost z treści tego przepisu.

W świetle powyższych ustaleń wina obwinionego nie budzi dla Sądu żadnych wątpliwości.

Jednocześnie Sąd ustalił datę popełnienia czynu a mianowicie przyjął dzień 22 maja 2015r. Skoro informacja jakiej żądała Straż w M. miała być dostarczona w okresie 7 dni od daty otrzymania przez obwinionego wezwania, to w sytuacji gdy wezwanie takie obwiniony otrzymał w dniu 14 maja 2015r., wykroczenie popełnił w dniu 22 maja 2015r., po upływie owych 7 dni gdy zaniechał udzielenia tej informacji.

Wymierzając obwinionemu karę grzywny w kwocie 200,00 zł Sąd miał na względzie, że kara ta ma spełnić swoje cele w zakresie prewencji szczególnej wobec obwinionego a także jest adekwatna do wagi popełnionego przez niego czynu i winna wpłynąć na niego wychowawczo. Warto zaznaczyć, iż ustawodawca w art.96§3 kw przewidział możliwość nałożenia kary grzywny w wysokości od 20 zł do 5000 zł. Kwota zatem orzeczona wyroku nie jest kwotą zawyżoną a pozostaje odpowiadającą wadze czynu.

O kosztach orzeczono zgodnie z art.118§1kpw.